

I. Bijlagen

Bijlage 1: Volledige inhoud van *Borgerocco*

- 1) **Eerste tafereel:** Jan Decoster is een jonge Antwerpenaar die net trouwde met Fadoea, een Marokkaanse die blijkbaar pas aangekomen is in België. Het tafereel begint net na het huwelijk, iedereen komt terug naar het huis van Jan, ‘een arbeiderswoning’, en is mooi aan het feesten. Iedereen lijkt gelukkig te vieren, behalve de ouders van Jan die zich in het keuken gaan afzonderen. Vader Decoster heeft blijkbaar problemen met het begrijpen dat zijn zoon nog met Fadoea blijft na dat, naar zijn zeggen, “schijnhuwelijk”. Volgens hem heeft Jan nu honderdduizend frank als bruidsschat gekregen om haar Belgische papieren te geven en kan hij nu terug van zijn normaal leven genieten. Moeder Decoster lijkt vrij akkoord te gaan met wat hij zegt. Het tafereel eindigt met Fadoea die een liefdesverklaring maakt aan Jan.

- 2) **Tweede tafereel:** Er is een gesprek tussen Vader Decoster en Fadoea. Hij blijft aandringen met zijn racistische beweringen, zeggend dat rassen verspreid over de wereld waren en dat het zo moest blijven, dat Belg zijn een eer is voor een meisje dat uit de woestijn komt, enz. Het gesprek eindigt, het is nu Jan die verder met Fadoea praat. Ze probeert hem vijf woordjes Arabisch te leren maar hij doet geen moeite om er nog maar één juist uit te spreken. Wel gaat hij haar eraan herinneren dat hij volgens de wetten van de Arabische landen recht heeft op verschillende vrouwen. Daarop antwoordt zij dat er in haar stam geen sprake is van polygamie. Daaraan voegt ze toe dat ze nog maar sinds drie maanden Nederlands leert en dat hij wat moeite kon doen voor een paar Arabische woorden. Jan eindigt het tafereel met een lofdicht voor Fadoea.

- 3) **Derde tafereel:** Hier zijn geen dialogen aanwezig. We hebben een vrij korte regieaanwijzing die een groep Marokkanen beschrijft die onder het balkon van Jan en Fadoea aan het zingen zijn. De climax van dit tafereel komt wanneer het pasgehuwde

koppel op het balkon tevoorschijn komt en met een wit laken staat te zwaaien. Op het laken zijn bloedsporen aanwezig.

- 4) **Vierde tafereel:** We maken een flashforward van zeven maanden. Fadoea is hoogzwanger, Jan is zijn werk kwijt en werkt nu als vuilnisman. Hij brengt vervolgens een vriend thuis, “Den John”. Die laatste is allesbehalve beleefd met Fadoea en is, zoals de anderen tot nu toe, een racist tot in de puntjes. Hij gaat Turken en Marokkanen verwarren met als enig argument: “bruin is bruin”, en gaat verder zeggend dat de stad zoveel vluchtelingen niet kan verwelkomen en dat ze teruggestuurd moeten worden. We leren ook dat Fadoea een tweeling gaat baren: Ahmed en John. Jan vreest dat hij niet genoeg inkomen zal hebben om die twee kinderen te kunnen onderhouden, maar belooft aan Fadoea dat het goed zal komen, ook al moest ze van zeven kinderen bevallen.
- 5) **Vijfde tafereel:** Opnieuw wordt er een flashforward gemaakt, maar van vijf jaar ditmaal. Fadoea vertelt een verhaal aan haar twee zonen, een verhaal over een Arabische prinses. Haar Nederlands is nu perfect. Onkel Amar, de broer van Fadoea, loopt het huis binnen, hij is aan zijn hoofd gewond. Hij was aanwezig bij een betoging aan de Ambassade van Marokko, een betoging tegen het regime dat daar aan de macht is. Hij werd vervolgens in elkaar geslagen door een paar mannen van café De Kroon, vrienden van Jan. Amar zweert aan Jan dat hij niets beter vraagt dan werken als voetballer voor Beerschot en dat hij van België houdt, maar dat zijn vrienden wel te ver zijn gegaan. Jan reageert heel nors, het kan hem niets schelen, en vertrekt. Fadoea verdenkt hem van overspel.
- 6) **Zesde tafereel:** Jan en Den John komen thuis met een vrouw die Godelieve heet. Volgens Jan is ze de vriendin van Den John. Ze komt vrij snel ter zake en legt uit dat ze onwillig zwanger is, van drie maanden, en dat ze Fadoea nodig heeft om abortus te plegen. Fadoea aarzelt in eerste instantie maar wil haar dan graag helpen voor vijftienduizend frank. Wel denkt ze dat Godelieve niet honderd procent eerlijk is geweest, dat dit alleen maar het topje van de ijsberg is.
- 7) **Zevende tafereel:** Opnieuw zijn we een paar maanden later. Jan blijft drie dagen na elkaar afwezig en geeft geen teken van leven. Opeens komt hij thuis binnengewandeld, gespannen en dronken. Fadoea probeert hem zo goed mogelijk te verwelkomen maar

hij blijft haar lichtjes boos negeren. Uiteindelijk beslist hij om te spreken: hij komt om te scheiden met Fadoea. Hij geeft ook toe dat hij nu met Godelieve is en dat het kind dat vroegtijdig werd verwijderd van hem was. Fadoea barst uit in woede. Jan scheldt haar uit, en dreigt om haar broer te gaan aanmelden aan de politie omdat hij geen papieren heeft. Fadoea antwoordt dan dat de kinderen met haar gewoon terug naar haar thuisland gaan vertrekken. Jan verbiedt het en geeft een week aan Fadoea om het huis ontruimd te hebben van haar spullen.

- 8) **Achtste tafereel:** Fadoea is thuis, naast de 10 reisduiven van Jan die ze net vermoord heeft. Moeder Decoster komt het huis binnen en ziet wat er gebeurd is. Ze schrikt, probeert Ahmed en John mee te nemen. Maar Fadoea, razend in een soort van satanische trance, stuurt haar gewelddadig weg. Nadat ze haar op de stoep heeft weggejaagd roept ze haar kinderen naar beneden. Ze geeft hen beiden iets te drinken terwijl ze een nieuw verhaal begint. Ietsje later vallen beiden kinderen morsdood. Fadoea, nog steeds in haar extase, zingt dat de dood eindelijk in Borgerhout is aangekomen en dat haar missie volbracht is. Ze wordt zingend en opgeheven uit het huis meegenomen door geheimzinnige blauwe mannen. Jan rent naar binnen en ontdekt zijn twee zonen die heen gegaan zijn.

Bijlage 2: Volledige inhoud van *De Geruchten*

Dolf, pp.9-16: Dolf Catrijsse is de Vader van René Catrijsse, een deserteur die na drie jaar in Afrika terug is in België. Hij staat met de rug naar hem gedraaid in het salon en weet niet echt wat hij met zijn zoon moet. René heeft blijkbaar eerst voor het Belgische leger gewerkt, is dan gevlucht met andere Belgen, ex-militairen (deserteurs, beter gezegd) die hun diensten verleenden aan o.a. een dictator in Zanzibar, Sjeik Karume. In die drie jaren tijd heeft hij nooit nieuws gegeven aan zijn vader of aan zijn moeder Alma of nog aan broer Noël. De ouders Catrijsse hebben een winkel waarin ze drank verkopen. Alma komt terug van het shoppen en vertelt dat ze echt aan het dorp « Alegem » (fictief dorpje in West-Vlaanderen) wou vertellen dat haar zoontje terug was.

Alma-René-Alma pp.17-26: Alma is zeer blij dat René haar zoon eindelijk terug thuis is. Ze merkt dat hij een blauwe vlek op zijn keel heeft, maar hij beweert dat hij niet gevochten heeft.

Ze grapt over het feit dat René de zoon van Dolf niet is. Ten slotte geeft ze weg dat Noël uitgaat met Julia Rombouts en dat het serieus lijkt. Verder vraagt René wat voor een auto de Heer Lamentijn heeft (auto waarmee Noël werkt); een DAF 55. Felicien komt met zijn hond een halve liter jenever halen bij de Catrijssen. De hond gaat achter de toonbank richting René. Daar gaat René hem klem houden en vervolgens blaast hij op de snuit van de hond. Dan krijgen wij een beschrijving van een foto die uit de oorlog komt waarop een Duitser te zien is met een M1 Garand (een Amerikaans wapen). Dolf heeft het ook over hun nieuwe televisie waarop er alleen maar te zien is over de oorlog twintig jaar geleden. Alma overweegt welk van haar twee zonen ze zou opgeven, moest één van hen sterven. Dan beslist om Noël te bellen om hem te verwittigen dat René terug is maar dat hij het aan niemand mag verklappen.

Noël-Charlie, pp.26-34: Noël krijgt hier het woord, als belevende ik-verteller¹. Hij krijgt eindelijk René te zien die hem een jachtmes geeft als geschenk. Hij probeert hem meermaals aan te spreken terwijl René probeert te slapen. Hij merkt dat René's rug vol bulten en zweren is. De familie is ervan overtuigd dat hij ziek is, maar ze weten niet precies wat er aan de hand is. René wordt tijdens de nacht wakker en beslist om Charlie te gaan bezoeken, een mede-deserteur die in een bestelwagen bij de Letebos verblijft. Op weg herinnert René zich dat hij destijds als model Apollo met zijn lier moest nadoen in de klas van meneer Arsène. De twee ex-militairen groeten elkaar en bespreken hoe ze naar Oostende zullen gaan om 'De Kap' (ex-kapitein waarschijnlijk) te gaan bezoeken om 'alles in orde te zetten'. Ze hebben het momenteel over 'Wijnants', een andere militair die daar gestorven is, geplet door een olifant die hij graag wou fotograferen. Graag willen ze een omweg maken om de vrouw van Wijnants te groeten.

Wij-Julia-Wij, pp.35-46: 'Wij' zijn de stamleden van café 'De Doofpot'. Zoals elke zondag vergaderen deze mannelijke figuren wachtend op de vrouwen die de mis volgen. Ditmaal is het speciaal omdat Felicien (degene die net jenever was gaan kopen bij de Catrijssen) het café binnenloopt terwijl hij daar nooit van tevoren naartoe ging. Nadat hij zijn rondje heeft betaald vertelt hij aan de menigte dat René terug is en dat dat misschien niets positiefs betekent voor het dorp. Daaraan voegt hij toe dat zijn hond Georges zich heel raar gedraagt en dat hij wat ziekjes is (René blies namelijk op de snuit van de hond in de winkel). Julia ligt te masturberen vooraleer ze naar het salon trekt. Haar zus Alice komt langs om haar te verwittigen dat ze vertrekken moeten en heel eventjes hebben ze een seksueel contact. Alice kondigt haar ook aan

¹ Delabastita, *A Model for the Interpretation of Narrative Fiction* (2015)

dat René terug is. Julia bedenkt dan wat er allemaal met hem gebeurd is, of hij eigenlijk niet homoseksueel is en uiteindelijk vergelijkt ze de twee broeders Catrijsse (eerst mocht ze René, aan wie zij haar eerste keer beloofd heeft, maar hij vertrok, dus nam ze maar Noël). ‘Wij’ terug; één van de leden vertelt hoe Alma en Noël ooit samen op een tandem reden en hoe ze beiden vielen omdat Noël, die achter op de tandem was, opeens “Apollo” riep. Alma verstond hem niet, en draaide zich om beter te luisteren. Ze draaide zich ietsje te lang om want het voorwiel botste tegen een betonnen blok; de twee Catrijssen vlogen op de grond. Noël was eigenlijk een verhaal over Apollo aan het luidop zeggen die hij in de klas had geleerd. Sindsdien wordt Noël voortaan “Zotte Paulo” genoemd.

Noël-Alice Rombouts-Alma-Charlie, pp.46-55: Korte passage met Noël waar hij vertelt dat hij weet dat zijn broer ‘s nachts het huis buiten loopt om waarschijnlijk een minnares te gaan bezoeken. Noël zou hem graag ooit achtervolgen om te zien wie het uiteindelijk is. Ook komen we te weten dat hij Julia ten huwelijk wil vragen. Heel korte passage met Alice, zus van Julia Rombouts die Julia en zichzelf vergelijkt met twee zussen die ooit geleeft hebben. De jongste werd vervloekt door de oudere en werd opeens heel oud. Ze is bang dat het haar ooit zou overkomen. Alma ergert zich aan het gedrag van René die zich als een verwend nest voordoet. Ze denkt ook terug aan Hém (over meer informatie beschikken we nog niet) die blijkbaar een minnaar was van Alma tijdens de oorlog toen ze verpleegster was. Charlie en René beslissen over wanneer ze de kap gaan zien. Ze moeten een buit nog verdelen (een buit die uit diamanten bestaat). Blijkbaar is de Kap geen gemakkelijk iemand, die snel kwaad wordt, daarom bedenkt Charlie een paar argumenten om beter te kunnen onderhandelen. Dan krijgen we een flashback van de Kap die in Afrika een fietser los neerknalde om zijn schoenen te stelen (omdat zijn schoenen door een apin, de mascotte van hun peloton, gegeten werden). Charlie heeft het dan nog over de Islamieten die ze gedood hebben tijdens een missie. René lijdt blijkbaar aan PTSD waarop Charlie hem aanspoort om de dokter te gaan zien.

Julia-Edmond Staelens-Lucie, pp.55-64: Julia en moeder Rombouts zijn ruzie aan het maken. Moeder wil dat Julia snel trouwt en liefst met Gert Doolage die in een Mercedes rijdt. Daarnaast weten we ook dat Georges, de hond van Felicien, gestorven is op een geheimzinnige manier en dat Felicien, sindsdien, ook aan het achteruitgaan is op vlak van gezondheid. Moeder Rombouts vraagt ten slotte aan Julia om Noël te laten vallen. We volgen nu de Postbode die in de Letebos langskomt en René en Charlie van ver ziet. Hij kan ze niet herkennen en denkt dat het om

homoseksuelen gaat. Verder gaat hij langs bij Felicien die heel ziek is, blijkbaar is hij aan het sterven. Ze praten even, dan vertrekt de postbode en wenst nog even een goede reis aan Felicien, moesten ze elkaar niet meer zien. De postbode doet zijn ronde verder en belandt bij de Romboutsen. Daar geeft de postbode een brief aan Lucie. Zij vraagt dan voor honderd frank en een sigaret, de postbode geeft het haar. Dan begint Lucie haar jurk uit te doen en staat ze op het punt zichzelf te bevredigen voor de postbode. Hij staat stomverbaasd te kijken en kan zijn ogen niet weghalen, al is ze maar dertien jaar oud. Plotseling komt moeder Rombouts het huis binnen en doen Lucie en de postbode alsof niets gebeurd was.

Een conciërge-E.H.-E.H.-De weduwe Staelens, pp.65-77: Fernand Bossuyt, de conciërge van de school, moet de vloeren grondig schoonmaken omdat er inspectie komt. Daarvoor gebruikt hij zoutzuur (wat heel agressief is en een sterke geur heeft). Terwijl hij aan de slag is, komt een zekere Lucie Vaneynde langs (blijkbaar een leerlinge) die een chocoladereep in haar lessenaar is vergeten. Fernand geeft haar de reep en vraagt of zij hem een beetje graag ziet, waarop ze nee antwoordt. Dan vraagt hij of ze Roger Vandelanotte graag ziet, waarop ze duidelijk maakt dat het wel het geval is. Ze steekt dan een stukje chocolade in de mond van Fernand, waarop hij haar hand begint te likken en te bijten. Ze rukt zich los en loopt scheldend weg. Hij beslist dan zijn hoofd in het emmer zoutzuur te stoppen. De Clerk Heer Lamentijn heeft een glaasje met Hubert Van Hooft. Ze hebben al veel gedronken. Ze bespreken eerst de dood van de postbode, Staelens. Hubert, die redacteur is bij *Het belang van Waregem*, vertelt dat de postbode op zijn doodsbed toegaf dat hij René zag, vergezeld met een andere deserteur, en hadden ze zo te zien een seksuele interactie. Blijkbaar waren die twee ook terroristische acties aan het plannen. Niemand, behalve de postbode, die ondertussen heengegaan is, kan getuigen van wat Charlie en René écht aan het doen waren. Hubert wil zijn roddels allemaal publiceren, omdat hij 'uit eerlijkheid' de bevolking wil verwittigen. Maar de Clerk vraagt hem om te wachten, omdat geruchten gevaarlijk zijn, hij moet dit allemaal beter in de doofpot stoppen. Dan krijgen we te weten dat Lucie Vaneynde ziek is (zij die hiervoor 'in contact kwam' met de postbode). Uiteindelijk sterft ze ook. Dan hebben we een korte scène waar Lamentijn bidt tot de heilige Rochus (patroon tegen de pest en besmettelijke ziektes) en wacht op een antwoord, dat hij natuurlijk niet krijgt. Hij blijft uiteindelijk bidden voor degenen die het nodig hebben. Van Hooft en de weduwe van de postbode zitten samen de zaken op orde te zetten na zijn begrafenis. Ze klaagt over het feit dat hij vreemdging en dat zij noden had (en blijkbaar wil ze dat Van Hooft er iets aan doet). Uiteindelijk toont ze een collectie van honderd frank biljetten waarvan één bloedvlekken heeft. Zij denkt dat haar man deel uitmaakte van de maffia, de lezer

weet ondertussen dat dat biljet komt van de omstreden afspraak tussen de postbode en Lucie (ze stak namelijk de briefjes in haar vagina).

Hubert Van Hoof-René-Célia-Wij, pp.77-89: Hubert beslist om die bestelwagen in de Letebos met zijn eigen ogen te zien. Hij beschouwt zichzelf als een speurder die op het punt staat een terroristische organisatie te ontmaskeren. In het bos komt hij Charlie tegen. Charlie beslist uiteindelijk om Hubert te vermoorden, zijn lichaam zal hij later in een rivier weggooien. Dan spreken Charlie en René nog over een missie die ze in Afrika aan het uitvoeren waren voor een zekere Simon Bukule in Kibombo. Dan krijgen we een beschrijving van een hallucinatie die René heeft. Zijn gezondheid is sterk aan het verslechteren. Hij beslist om het bos te verlaten en terug naar huis te gaan waar Dolf hem waarschuwt dat twee heren op zoek waren naar hem. Celia, de jonge dochter van de directeur van de melkfabriek beslist om in het bos te gaan spelen en komt de bestelwagen van Charlie tegen. Ze gaat erin en beslist om zo goed als alles aan te raken en te proeven. Vervolgens gaat zij ook sterven aan rare symptomen. Dokter Vermeulen weet nog steeds niet wat voor ziekte het is dat zo veel mensen wegneemt. Terug in de Doofpot waar iedereen het heeft over die mysterieuze doden. Meester Arsène houdt een speech over de gevaren van de geruchten, dat het snel ware verhalen worden. Ze bespreken vervolgens of ze al dan niet een bloemenkrans samen zullen kopen voor Van Hooft.

Claudine-Als de Plaag-Die Ochtend-Noël, pp.89-102: Claudine, de vrouw van de schoenmaker, gaat naar de winkel van de Catrijssen. Daar legt ze uit aan Alma dat ze niets meer met de familie Catrijsse te maken wil hebben. Daarop volgt een heftige ruzie met Alma die het eindigt met het werpen van een schoen naar het gezicht van Claudine. Dan keren we naar De Doofpot waar men verschillende versies horen van mensen die aan het ziekte zijn gestorven. Veel van die beschrijvingen zijn vol humor. Je hebt ook Blaute, een ex-commissaris, die halve theorieën zit te geven over de oorzaak van al de miserie die Alegem bekommert. Hij denkt dat alles aan René Catrijsse te wijten is. Alma wordt vroeg wakker en ziet Frans Godderis om de hoek van de straat staan met zijn auto. Ze komt naar buiten om hem te groeten en merkt dat voor haar gevel er een hoop teer aanwezig is in de vorm van hakenkruizen. Frans geeft snel toe dat hij de schuldige is, dat Alegem niet vergat dat zij met een Duitse officier ooit is omgegaan en dat haar zoon nu ook de oorzaak was voor die mysterieuze ziekte. Ze stuurt Frans weg en keert terug thuis, René en Dolf slapen nog. Julia en Noël komen langs bij de winkel en zien die hakenkruizen. Julia legt uit dat ze met het koor op tournee gaan en dat ze het weekend weg is. Komt René opeens terug. Hij doet geheimzinnig, zoals altijd. Noël vraagt zich af waarom René

zoveel kwaad veroorzaakt, alsof hij aan een metafysische aandoening leed. Noël is ook jaloers over het feit dat Julia op tournee met Serge gaat.

E.H.-René, pp.102-113: Heer Lamentijn is aan het preken en vraagt aan zijn parochianen om al wat er gebeurd te analyseren met behulp van het geloof, om het onverklaarbare verklaarbaar te maken. René gaat eerst langs De Doofpot waar hij vraagt dat de ex-commissaris te weten komt dat hij zijn familie met rust moet laten. Uiteindelijk vertrekt hij naar café “tricky” waar hij Camilla tegenkomt. Daar is ook meneer Cantillon aanwezig die René vertelt dat de Commissaris nu weet hoe René en Charlie terug in België zijn geraakt. Uiteindelijk gaat hij diamanten en wapens van René vragen opdat hij de commissaris zou misleiden. Voor het eerst in het verhaal gaat René opbiechten en gaat hij zijn gevoelens delen. Camilla vraagt of alles goed gaat met zijn familie nu dat ze door volledig Alegem aan de kant geschoven zijn. Hij ontwijkt het onderwerp en praat liever over een deel van zijn vlucht in Afrika. Hij legt uit dat hij en anderen op de vlucht waren en dat ze welkom waren bij Ferdi Machoune. Wijnants, één van de soldaten, had namelijk een volledig huis opgeblazen en doden gemaakt, nu moesten ze schuilen. Machoune was blijkbaar ook aan het schuilen van de president van Kenya. Daar, bij Ferdi, hebben de soldaten een goede tijd doorgebracht. Uiteindelijk zien ze op televisie dat de president een speech houdt waarin hij onder andere aan Machoune vraagt om terug te komen omdat hij hem zoals zijn bloedeigen broer beschouwt. Het was een sluwe actie want de presidentiele wacht had Ferdi's huis gevonden en ze hadden als bevel gekregen om hem te vermoorden. Charlie, René en de Kap werden gevangengenomen en hebben elk 3000 dollar betaald om vrij te komen. René is helemaal zat terwijl hij dit allemaal verteld, Camilla moet hem zelfs helpen met plassen. Hij verlaat het café, wankelend.

E.H.-E.H.-Wij, pp.114-125: Lamentijn heeft vrienden op bezoek en stuurt Diana op weg om ham te gaan halen bij de beenhouwer. Zij is ook degene die voor de wijn gezorgd heeft. 's Ochtends vertrekken de vrienden van Lamentijn en komt Diana bij de pastoor om te zien wat ze van de wijn vonden. Blijkbaar had iedereen wel iets negatiefs te zeggen over de wijn waarop zij irritant wordt. Uiteindelijk laat de heer Lamentijn zijn benen zien die vol blauwe bulten zijn; hij is dus besmet door de mysterieuze ziekte. Dokter Vermeulen komt langs en geeft hem spuitjes die de symptomen verminderen. Een volgende avond zit de priester buiten in zijn tuin naar de sterren te kijken en ziet opeens een schaduw in zijn tuin naderen. Het gaat om Charlie die zijn auto komt halen om naar zijn vriendin te gaan, ‘mooike’ in Borgerhout (wat vreemd is omdat hij normaal gezien naar de Kap moet in Oostende). De priester geeft hem de sleutels om

te vertrekken. Charlie belooft dat zijn auto de volgende ochtend terug is. De Heer Lamentijn gaat de volgende ochtend bij de winkel langs en vraagt waar René te vinden is omdat hij schade aanricht en dit stoppen moet. Later zit hij te preken, een paar scouten zijn ook aanwezig om naar hem te luisteren. Hij start met een parabel over een zoon die terugkomt naar zijn boerderij om zijn ouders te helpen en om vergiffenis te vragen, dan vertelt hij een tweede parabel (ditmaal gaat het over René); een jongen komt terug naar zijn huis maar in plaats van een hand bij te steken begint hij een dodelijke ziekte te verspreiden. Dan vraagt hij of volgens de parochianen de jongen terechtgesteld moet worden of hij verder leven mag. Volgens de scouten moet hij terechtgesteld worden. Uiteindelijk voelt Lamentijn zich raar op zijn preekstoel, hij sta recht en valt overeind met zijn hoofd tegen een arduinen grafzerk, nooit zal hij terug overeind komen. ‘Wij’ zit nu in café Riviera waar iedereen het over de dood van Lamentijn heeft. De scouts leider wilt weten wie de verloren zoon is waarover Lamentijn het had. En het is mevrouw Rombouts die hem verteld dat het over René gaat.

Alice Rombouts-Dolf-Wij-Noël, pp.125-134: Alice Rombouts beluisterd stiekem een ruzie tussen haar ouders en haar oudere zus, Julia. De ouders vragen haar om niet meer met Noël om te gaan omdat momenteel die familie aan de kant geschoven is en het niet meer goed is om in contact met één van hen te zijn. Wat we dan te weten komen is dat Alice stiekem verliefd is op Noël en dat ze uiterst jaloez is op haar grote zus. ‘Wij’ heeft het over Dolf die uit schaamte niet meer naar De Doofpot komt. Dan hebben ze het over de bevrijding en dat Dolf toen naar de gemeente was vertrokken om van voornaam te veranderen. Blijkbaar wisten ze al bij de gemeente dat Alma iets had gehad met een Nazi. ‘Wij’ heeft het vervolgens over het artikel dat verscheen in “het belang van Aalegem”. Een artikel die heel negatiefs is over de Catrijssen en die het over het verleden van Alma heeft als verpleegkundige voor de Duitsers (blijkbaar niet rechtstreeks de Wehrmacht, wel een anti-Belgische, Vlaamse verzet groepje). Dan heeft ‘Wij’ het nog snel over twee stamgasten van De Doofpot die gevangengenomen werden omdat ze gecollaboreerd hadden. Dan volgt een Romeo en Julia scène tussen Julia en Noël. Ze mag hem niet meer zien van haar familie en is bang om buitengesmeten te worden dus wil ze gehoorzamen. Wel wil ze op een degelijke manier afscheid nemen; de twee vrijen.

Wij-Noël-Alma, pp.134-150: ‘Wij’ zit met Meester Arsène in De Doofpot. Die laatste heeft het over geneeskunde, vooral over de verschillende stadia van de coma. Blijkt dat Leipe Nietje in de coma zit. Kort nadat hij eruit kwam stierf hij aan de gevolgen van de ziekte. Dokter Vermeulen is bij de Catrijssen om te zorgen voor René die maar slechter en slechter wordt.

Noël heeft moeite met het onthouden van het jargon die gebruikt wordt om de ziekte van René te beschrijven. Later komt een universitair langs met een medicijn die hij graag met René uitprobeert (werkt 3/10 keren). Alma beslist om terug te gaan naar haar minnaar, en vader van René, om hulp te vragen. Ze neemt de trein en komt voor het grote huis waarin ze ooit geweest was. Een dienaar, Brauns, ontvangt haar, herkent haar en brengt ze naar Hém (de minnaar, behalve 'hém' is er geen naam). Hém is sterk verdikt, verouderd, in slechte staat, heeft wratten over zijn gezicht, kan nauwelijks nog zien. Ook Hém herkent Alma. Ze vertelt Hém dat ze een jongen hebben, dat hij René heet, dat hij heel wat ellende aanricht. De schuld van dit allemaal steekt ze op Hém. Hij antwoordt dat er een overvloed aan vrouwen zijn die langskwamen met zijn zogezegde bastaard kinderen en prestigieuze advocaten, maar dat het hem niets kan schelen. Alma blijft ferm en vraagt Hém om zijn contacten te gebruiken om te zorgen dat René niet in gevangenis belandt voor zijn vlucht van het leger. Het laatste wat Hém haar zegt is dat hij zich alles herinnert, dat niets verdwenen was. Zij is wel ontgoocheld, haar kostbare herinneringen zijn verpest dankzij wat Hém geworden is en wat hij zei. Tevreden is ze wel, nooit zal ze terugkomen, een hoofdstuk is voorgoed afgesloten.

Dolf-Wij-Meester Arsène-René en Julia, pp.151-163: Dolf zit in zijn tuin een ingebeeld gesprek te voeren met zijn gestorven vader. Alma en René zijn binnen, in hun bedden, ziek. Dolf komt dan terug binnen en vraagt René of hij iets nodig heeft. Eerst verontschuldigt René zich voor de schade die hij aangebracht heeft. Dan vraagt hij of hij nog een gesprek met Meester Arsène op school kan hebben. Dolf aanvaardt zijn verzoek, ze staan op het punt te vertrekken dat Julia opeens binnenwandelt. 'Wij' zit in De Doofpot en heeft het over de jongeren die maar feesten en nieuwe drugs uittesten. Dan hebben ze het over een Alegemenaar die ook gestorven is aan de ziekte tijdens een tennis match. Daarna komen Julia en René langs op haar Vespa. De mensen binnen De Doofpot die niet meer nuchter zijn beslissen om buiten te komen om zelf het recht te doen. Natuurlijk rijdt de Vespa voort, de kwade dronkaards menen wel dat René ze hebben geprovoceerd (wat niet waar is, opnieuw een gerucht). René en Julia komen eindelijk bij Meester Arsène aan. Meester Arsène vertelt de scène achteraf, hij schrijft het in zijn dagboek. René kwam langs bij de Meester om hem te zeggen dat hij slecht zijn werk had gedaan met René en dat hij beter had moeten letten op hem. Daarop probeert Meester Arsène om informatie te krijgen over Afrika, waarom René besloot om deel te maken van de uitbuiting van Afrika, hoe die onderdrukte bevolkingen reageerden tegen de kolonistoren, etc. Daarop krijgt Meester Arsène geen antwoord, wel vertrekt René vrij snel. Julia en René zijn nu samen, ergens afgelegen. Julia heeft seks met René, ze werd ontmaagd (met Noël had ze dus seks, op een

andere manier). Tussendoor verteld René hoe ze op een dag kinderen in Afrika hebben afgeslacht omdat ze met machetes hen dreigden. Het vrijen evenwijdig met het afslachten is heel speciaal.

Wij-Alma-Alice-Alma Toen, pp.163-173: ‘Wij’ zit na te denken over de situatie in Alegem en vindt uiteindelijk dat het altijd erger is ergens anders. Dan komt opeens Noël binnen, ladderzat (wat hij blijkbaar nooit van tevoren was). Eerst gooit Noël een bier over iedereen schreeuwend dat hij Apollo is. Hij begint plots te wenen als iedereen klaar is om hem grondig in elkaar te slaan. Iedereen vergeeft hem dan en biedt hem wat te drinken. Na 7-8 glazen neemt hij een schroevendraaier in zijn hand, zegt dat al de ellende in Alegem zijn schuld is (op een zeer dramatische manier) en beslist de schroevendraaierpunt in zijn beide handen te steken. De leden van het café verwikkelen zijn wonden in vodden en hij wordt terug naar huis gebracht. Alma wordt wakker na een lang dutje en merkt dat ze haar eten die aan het koken was nu volledig verbrand is. Ze hoort geluid beneden, het is Noël die zat teruggekomen is van zijn publieke verminking. Volgt een intiem gesprek waar Noël toegeef dat hij jaloers is op René, ergens wil hij René ook helpen, de schuld van zijn schouders afnemen. Dan komen we bij de Romboutsen terecht die net een ruzie achter de rug hebben. Alice vertelde net dat ze Alma Catrijsse wou verzorgen omdat ze ziek aan het worden was (en ergens kan ze daardoor ook met Noël omgaan). De ouders zijn daar diametraal tegen aangezien de huidige situatie in Alegem. Uiteindelijk maakt ze toch haar koffers klaar, Julia is al met René vertrokken, waarom kan zij niet hetzelfde doen? De vader noemt haar twee keren “paljas”, (referentie aan *Pélleas en Melisandre* - Maeterlinck, liefdesdriehoek Julia – Noël – Alice). Flashback van Alma aan het einde van de oorlog. Er wordt verteld hoe ze Hém ontmoet heeft in een Duitse militaire kamp een paar dagen voor de Bevrijding. Hém was blijkbaar een Vlaamse fanatiek die met de Duitsers meevocht en die blijkbaar gemakkelijk omging met vrouwen en alcohol.

Adhemar-Julia-De Kap, pp.173-185: Adhemar is de Knecht van mijnheer Cantillon (die een kasteel bezit). Hij is in café Tricky en probeert Camilla te verleiden. Het lukt en hij neemt haar naar het kasteel. Ondertussen vergaderen mijnheer Cantillon, Blaute de ex-commissaris, de directeur van de bank van Roeselaere en andere persoonlijkheden. Ze hebben het over wat er allemaal gebeurt en beslissen om er een einde aan te brengen. De jongens die in Afrika zijn gaan helpen hebben hun taak volbracht en moeten nu tot het zwijgen gebracht worden. Julia en René zijn ondertussen tien dagen aan zee, gevlucht uit Alegem. Ze zijn op weg naar het strand en worden tegengehouden aan de balie waar een brief op René wacht. Hij leest de brief en wordt

opeens nerveus, angstig. Hij beveelt Julia naar de cinema te gaan, niet naar het hotel terug te keren en te wachten in een ijssalon opdat hij terugkomt. De brief zegt dat René zich moet aanmelden op de boot Marina om “de brokken te verdelen”. Julia ziet twee keer dezelfde film, jaagt een zatlap weg en zit hopeloos te wachten in de ijssalon. De brief was dus van de Kap die René op de boot verwelkomt. Hij zegt dat er heel wat aan de gang is door de brief die Alma Catrijsse gestuurd heeft naar P-H Spaak en dat de mensen hoger lastig werden van hem. René kwam dus om geld te krijgen, zijn deeltje van de buit (diamanten die ondertussen verkocht zijn). Maar het geld is er niet, en hij krijgt die preek van de Kap. Dan is er een flashback van hoe beiden met Charlie kindersoldaten hadden neergeschoten in Afrika.

Marie-René-Wij, pp185-192: Flashback opnieuw. Marie is een apin die bij Simon Bukule leeft (een man bij wie de Kap, Charlie en René terechtwamen). Eerst betaalt René, Simon 600 dollar omdat hij zozegd schulden heeft. Nadat hij het geld weggeeft gaat hij langs bij Marie die aan een boom vastzit. Hij geeft de apin een knuffel waarop zij hysterisch wordt en erin slaag om haar klauwen in de rug van René te stoppen (waar die blauwe bulten nu aanwezig zijn). Zou de ziekte vandaar komen? René weet dat De Kap hem moet verwijderen omdat hij miserie veroorzaakt en vraagt dat zijn buit verdeeld wordt tussen Julia en zijn moeder. De Kap aanvaardt zijn verzoeken en maakt zijn jachtmes klaar. René wordt dan vermoordt en onder een doek verstopt vooraleer De Kap één van zijn beste kameraden voor eeuwig salueert. Hij haalt nog snel zijn horloge van zijn pols, neemt zijn portefeuille en vertrek dan definitief. Laatste keer dat ‘Wij’ aan het woord komt; we krijgen een samenvatting van het leven van iedereen nadat René vertrokken is. Eerst en vooral, de ziekte komt voort uit een parasiet die geboren is dankzij bacteriën zowel uit Guatemala als de Melkfabriek in Alegem (niets te maken met René dus...). Julia is in Nederland en vormt een duo met Serge. Alice en Noël zijn samen getrouwd. Alma en Dolf moeten verhuizen, Alma is nog steeds ziek. Men weet in Alegem niet wat er precies gebeurd is met René, wel kwam hij nooit terug en was de ellende opeens verdwenen.

Bijlage 3: Volledige inhoud van *Problemski Hotel*

Deel 1: Bipul Masli, Fotograaf

Hargeisa, 1984, pp7-12: We maken kennis met Somalische fotograaf Bipul Masli die een foto wil maken van een jongen in een sloppenwijk die op het punt staat te sterven. De techniek van zijn foto of de roem die de foto eventueel zou veroorzaken maakt hem meer uit dan de betreurenswaardige gezondheid van het kind. Volgens hem zijn er vliegen op de lichamen van

zijn 'modellen' nodig om dé perfecte oorlogsfoto te kunnen trekken... Momenteel zijn er geen vliegen die op het jongetje willen komen, wat maakt dat zijn foto "*haast perfect*" (p.12) zal zijn.

Flutopia, 1974, pp12-16: Flashback naar 1974 waar onze fotograaf 12 jaar oud is. Het is zijn verjaardagsfeestje en iedereen heeft zin om uitbundig te feesten (dronken worden is voor zulke verzamelingen de norm, blijkbaar). Hij krijgt geen horloge of armbandje maar een kodak toestel die hij mee op het familiefeestje neemt. Daar, opeens, loopt alles mis: een groep rebellen vallen het feestje aan en vermoorden 14 personen, o.a. de grote zus van Bipul, die hij inmiddels naakt wou fotograferen. Zijn eerste reflex was om zijn dode zus te fotograferen die een kogel in haar hoofd gekregen had. Een journalist kwam binnengelopen en kocht het filmpje met de foto's erop. Bipul's foto stond op alle voorpagina's van de kranten volgende ochtend. Dat markeerde het begin van zijn oorlogsfotograaf carrière. Met Flutopia wordt Somalië bedoeld.

Deel 2: Bipul Masli, Asielzoeker.

Ergens tussen Dwingeland en Engeland, pp19-23: In dit Hoofdstuk krijgen we niet per se informatie over de ik-verteller. Hier komen we te weten dat Tsjetsjenen een grote groep van migranten in het centrum vormen en dat ze vooral graag vechten. We maken kennis met Sedi, een migrant die twee keer afgewezen is door het ministerie en die België moet verlaten. Hij probeerde zelfmoord te plegen met een wasdraad, wat mislukte. "Sindsdien heeft hij zo'n kop die niet zou misstaan op de kalender van een hulporganisatie". Ook zegt onze ik-verteller dat Afrikanen zich minder vrolijk moeten voordoen, anders denkt het ministerie dat ze helemaal niet uit miserie of nood naar België zijn gevlucht. We weten nu ook dat ze over 1500 punten beschikken om kleding in 'De Vestiaire' te mogen 'kopen'.

Niemand kapt zoals kapster Ramona kapt, pp24-27: Beschrijving van Rajib in een kapsalon die racisme moet aangaan en die een 'stijve' krijg van de uitbaatster, Ramona, die niet al te positief beschreven werd. Er zijn andere vrouwelijke klanten aanwezig in het salon die als 'teven' beschreven worden. Taalgebruik is hier best wel grof maar wel grappig, je moet dit met ironie of sarcasme nemen, anders is het veel te heftig. Je voelt hier dat Verhulst aan het afgeven is op zijn Vlaamse medemensen.

Ribbedebie is Cherribi, pp28-32: Het begint met onze fotograaf die vertelt dat hij 9/11 niet heeft kunnen fotograferen omdat zijn pers pas van hem afgenomen werd. Dan gaat het over

naar Cherribi, een Afghaanse asielzoeker die blijkbaar goed is met schaken. Hij heeft al twee “nee’s” gekregen van het ministerie en beslist bijgevolg om te vluchten via een container richting Engeland. De dag erna horen de anderen in het centrum dat lijken van migranten teruggevonden werden die in Ierland in een container waren. Niemand in de kranten sprak de dag nadien over het incident, ze wisten nog steeds niet of Cherribi nog leefde. Toen kreeg één van de asielzoekers een telefoontje van Cherribi die eigenlijk helemaal veilig was en in Spanje was aangekomen in plaats van Engeland.

Inburgeroefening N* 174BLZ18: Roger van de velde vertelt een mop op café, pp33-34:

Dit is letterlijk een mop (ik weet niet of het echt uit één van de verhalen van Van de Velde is gehaald). Het gaat over een voetbalploeg die een nieuwe Afrikaanse speler verwelkomt en één van de ploegmaten (Lode) wil nagaan of zwarten nu echt beter geschapen zijn dan blanken. Daarop geeft So, de Afrikaan, een tip om de penis van Lode te verlengen, daaraan hangt hij voortaan een baksteen opdat de zwaartekracht zijn geslachtsdeel langer zou maken. “Hij is nog geen centimeter gegroeid maar ziet er wel al zwart”. Na een beetje zoeken ben ik te weten gekomen dat Roger Van de Velde een Vlaamse auteur was die alcoholproblemen had en die op café gestorven is. Verhulst heeft Van de Velde gelezen en heeft zijn boek “De Knetterende Schedels” bijzonder graag: https://www.youtube.com/watch?v=63nP0JgJ_TQ In dit kort videofragment vertelt Verhulst dat hij Van de Velde de ‘koning der kortverhalen’ vindt. Dat de overleden auteur Verhulst heeft ‘leren lezen’ maar ook auteurs zoals ‘Boon of Brouwers en nog anderen’.

Rocky, pp35-38: Hier gaat het om Igor, een man uit Oekraïne die de kamergenoot is van onze fotograaf. Rocky wordt hij genoemd omdat hij heel breedgebouwd is en schrik aanjaagt. Daarbij bokst Igor elke week in een club dicht bij het centrum. Hij spreekt niet veel dus weet niemand waarom hij asiel vraagt. De enige die met hem kan praten is een Russisch meisje die blijkbaar letterlijk asielzoekers pijpt in ruil voor een paar sigaretten die in het centrum als echte munteenheid fungeren. Er is ook een volledige beschrijving van ‘MZ’ een dagblad uit Rusland die daar blijkbaar de hype is en iedereen in het centrum vindt het tijdschrift blijkbaar leuk! Onze fotograaf wacht elke avond dat Igor klaar is met het aftrekken vooraleer hij in slapen valt omdat Igor hem te veel schrik aanjaagt, wie weet wat Igor met Bipul ’s nachts kan uitspoken.

Geen enkel geluk ontslaat de mens van zijn verdriet, pp39-43: We zijn terug met onze fotograaf die met een nieuwe asielzoeker vlijt. Zij heet Lydia en is een AMA (Alleenstaande

Minderjarige Asielzoeker). Hij vertelt dat hij het beu is om aan anderen te vragen wat er met hun was gebeurd omdat het toch maar hoop naar beneden bracht en dat iedereen in dezelfde miserie zit. Dat Europa waarschijnlijk alleen maar asielzoekers aanvaardt die in een braindrain behoren. Wel vlijt hij gerust met Lydia en is dat nu voor hem genoeg, niks blijft over, zelfs geen muziek, daar is de goesting voor zelfs verdwenen, Lydia blijft. En dat is nu voor hem het voornaamste.

Schaken voor gevorderden, pp44-48: Shaukat is een Kosovaar die met zijn vrouw in België is aangekomen na een heel lange en gevaarlijke tocht. Nu is hij razend kwaad omdat zijn vrouw naar een ander centrum, wegens huiselijk geweld, is vertrokken. Hij is zodanig woedend dat het personeel hem maar niet in bedwang kan houden. Sommige Tsjetsjenen zien het zitten om hem in elkaar te slagen om het personeel te helpen. Uiteindelijk heeft onze fotograaf een glimpje medelijden en speelt schaak met hem voor vijf sigaretten (ze hebben recht op één pakje per maand). Uiteindelijk kan Shaukat helemaal geen schaak spelen en verliest hij vrij snel. Hij gooit het bord weg, scheldt onze fotograaf uit en verdwijnt. Bipul is niet echt tevreden want woord is woord. Hij neemt bijgevolg wraak en vertelt Shaukat dat hij met zijn vrouw nog voor haar vertrek gevrijd heeft.

Rocky II, pp49-51: Dit is het tweede hoofdstuk over kamergenoot Igor die eindelijk een brief van het ministerie krijg. Er wordt verteld dat hij al zo lang op die brief wachtte dat hij nu het beste moment zou afwachten om de brief open te maken. Na uren te treuzelen beslist uiteindelijk onze Rambo om de brief open te maken. Helaas werd zijn aanvraag niet positief beantwoord en heeft hij vijf dagen om België te verlaten, al heeft hij dertig dagen om in beroep te gaan. Uiteindelijk heeft hij en onze fotograaf heel wat moeite om de brief te ontcijferen. Er wordt ook vermeld dat andere migranten dood in een container werden teruggevonden dicht bij Italië, het ging om Roemenen die doodgevroren werden gevonden.

Almanak der malcontenten, pp52-55: Onze fotograaf wordt wat lastig van de Ramadan dat plaatsvindt omdat hij daardoor niet meer kan slapen. De mensen die het ramadan doen maken lawaai tot telkens drie uur 's ochtends. Wel nuanceert hij zeggend dat ieder zijn eigen geloof mag hebben etc; maar hier raakt het volledig centrum geïrriteerd. Vervolgens maakt hij een lijst van alle feesten die nog moeten aankomen met altijd een zachte kritiek op de westerse feesten (nl. sinterklaas, kerstmis, nieuwjaar, drie koningen, enz.).

Slapelozen voeren gesprekken die slapers niet kennen, pp56-60: Onze fotograaf kan niet in slaap vallen en gaat bijgevolg bij Maqsood op de kamer om te kaarten. Hij heeft geen benul van de regels of wat hij helemaal moet doen: hij legt maar kaarten hopen dat hij het goed doet. We leren wat er allemaal met Maqsood is gebeurd en zijn familie: gruwelen, rouw geweld. Daarom dat Maqsood een hekel heeft aan oost blokkers die immigreren omdat zij zozegd alleen beter willen eten en naar de McDonalds willen gaan, terwijl de anderen echt oorlog wegvluchten. Uiteindelijk heeft onze fotograaf verloren.

Onze triestige kinderen zijn de toekomst, pp61-64: Er is hier sprake van Stipe Prosinecki, een jongen die de helft van zijn gezicht kwijt gespeeld is in een bombardement. Er wordt verteld hoe dat hij op school moet met andere leerlingen voor zijn integratie, maar hij kan gewoon weg niet lezen of schrijven in het Nederlands. Het gaat veel te snel voor hem. De leerkracht heeft geen tijd te verliezen met hem omdat zij haar planning moet respecteren. Wel kan hij goed voetballen. Voor zijn tiende verjaardag krijgt hij een bruine nepoog van het asiel (omdat hij normaal gezien bruine ogen had maar een blauwe oog als prothese gekregen). Hij zit ook op de finale op school voor de voetbal en scoort het winnend doelpunt. Dan gaan de kinderen op zijn lichaam schrijven met stiften voor zijn verjaardag maar zelf snapt hij niet wat er allemaal geschreven staat, hij vraagt dus een vertaling aan onze fotograaf. “Ga terug naar huis makkak”, enz. Onze fotograaf zegt hem dan dat er “voetbalkampioen” op sta. Nooit heeft die jonge een betere verjaardag gehad, blijkbaar.

Een foutief getekend hakenkruis is waarschijnlijk van de hand van een fascist, pp65-69: Maqsood begrijpt dat als hij met een Belgische vrouw trouwt hij de nationaliteit kan krijgen dus beslist hij om uit te gaan om er ééntje te vinden. Zijn eerste poging is mislukt omdat hij een vrouw probeerde te krijgen die helaas al bezet was, met een heel gespierd iemand... Daardoor werd zijn pols gebroken. Voor zijn volgende poging gaat hij met onze fotograaf op weg. Ze worden niet op feestjes aanvaard door de bewakers maar zien “lieve mensen die naar hun zwaaien”, het ging om skinheads die Hitlergroeten deden. Uiteindelijk belanden ze op een New Wave feestje waar iedereen onder invloed van zware drugs is en waar de muziek rot slecht is, ze beslissen uiteindelijk om terug naar het centrum te keren.

Schulen in het land van Eddy Merckx, pp70-73: Ifeanyi is een Afrikaan die in het asielcentrum verblijft en niet kan fietsen. Toch gebruikt hij de fiets maar is daar vrij gevaarlijk mee. De directie heeft bijgevolg besloten dat nu alle leden van het centrum voortaan een test moesten afleggen om een ‘fiets rijbewijs’ te behalen. Daarom is Ifeanyi de ‘klootzak van de

dag'. Ook is één van de immigranten naar zijn land teruggekeerd en heeft hij een whiskyfles achtergelaten. Er wordt beslist dat het fles in glazen verdeeld zou worden en dat ze gegeven worden per gewonnen schaakpartij. Uiteindelijk is het Ifeanyi die alles wint en dus stront zat rondloopt. Maar zat zijn in het centrum is streng verboden, waarschijnlijk wordt hij weggestuurd.

De Voortplanting van de zucht, pp74-78: Een vrij poëtisch hoofdstuk over Lydia, het vriendinnetje van onze fotograaf, die erin slaagt haar moeder aan de telefoon te krijgen ondanks er oorlog aan de gang is. Ze vertelt haar dat ze in Londen zit, dat ze een job heeft, een leuk appartement met een poetsvrouw, dat alles goed met haar gaat. Dit is natuurlijk een ongelooflijke leugen om haar moeder gerust te stellen. Haar neef Ruslan wordt blijkbaar achtervolgd en hoogstwaarschijnlijk gelyncht omdat, in haar land, hij verdacht wordt van moord op een Moslim. Dat herhaalt haar moeder heel veel. Lydia verlaat uiteindelijk haar moeder aan de telefoon. De zucht in kwestie is eigenlijk een zucht gelaten door Lydia wanneer er, bij het postkantoor aan de andere kant van de lijn, haar gezegd wordt dat het personeel haar moeder gaan zoeken, hopen dat ze nog leeft na de hevige nachtelijke gevechten. De zucht wordt in België en duizenden kilometers verder gehoord op hetzelfde ogenblik.

Weinig gaat er boven een ongelukkig huwelijk, pp79-82: Maqsood ontdekt dat er krantenadvertenties voor alleenstaande vrouwen (= paspoorten) zijn. Daarop volgt een uitleg over al de sleutelwoorden die die alleenstaande dames gebruiken. Wel geeft Maqsood heel grove definities van die sleutelwoorden. Uiteindelijk gaat Maqsood zelf een advertentie plaatsen hopen dat zijn ware, Belgische liefde hem opbelt.

'Varen is belangrijk, leven niet' (Plutarchus), pp83-87: Hier gaat het om Lydia die het beu is om in België vast te zitten en die aan het na denken is over een datum om naar Engeland te gaan via een container. Ze stelt voor om op de dag van kerstmis te vertrekken want dan zijn alle dokkers en douaniers niet in topconditie, willen ze liever thuis zitten. Onze fotograaf twijfelt aan de uitvoerbaarheid van haar plan, weet niet of ze het zelfs zullen overleven en probeert het onderwerp te ontwijken door voor te stellen om via de Kanaaltunnel de oversteek te maken. Maar dat heeft Lydia snel door en neemt afscheid van onze fotograaf. "Hoe goed ben je in het nemen van afscheid?".

Na te laten werk, pp88-94: Heftig hoofdstuk opnieuw. Het begint heel normaal over scheermesjes en de kwaliteit ervan in het centrum. Dan gaat het over naar Sedi die zelfmoord

heeft gepleegd dankzij die efficiënte scheermesjes. Er is bijgevolg sprake van zijn kamergenoot die alleen op zijn kamer nu is. Het is Pius, uit Mozambique, die zich bezighoudt met het schrijven van een toeristen gids van het asiel “De Lovely Planet Guide Problemski Hotel”. Hij wordt daarvoor door Annick, de psychologe, als gek verklaart en wordt naar een gekkenhuis gestuurd.

Rocky III, pp95-100: Dit gaat over Martina, een meisje dat verkracht werd door een Albanees en die het kind niet wou behouden. Maar tijdens haar vlucht naar België kon ze de baby niet weghalen. Nu dat ze in België was moest ze baren. Ze hebben Dmitry, een ander Albanees gevraagd om de baby te vermoorden eens het geboren was. Maar hij kon het gewoon niet. Toen hebben ze Igor erbij gehaald, maar ook hij kon de moord niet plegen. Uiteindelijk werd het babylijkje in een krant opgevouwen en aan de balie gelegd. Martina heeft ervoor gezorgd.

Inburgeringsoefening N*: 4545KFSD45bis ‘Louis Paul Boon vertelt een grol in ’t estaminet’, pp101-102: Dit is exact hetzelfde verhaal dan hoofdstuk vier maar door de ogen van een andere lid van de ploeg die een extreem plat Vlaams accent heeft. Waarschijnlijk zijn de verschillende stijlen van dit identiek verhaal te danken aan de stijlen van de twee vermelde auteurs. In de video die ik vermeld in hoofdstuk vier maakt Verhulst dan ook een verwijzing naar Louis Paul Boon.

Jingle all the way, pp103-105: Kerstmis in het asielcentrum. Ze hebben eindelijk een goede maaltijd met boterkoeken en warme chocolademelk. Onze fotograaf vraagt zich af hoe het met Lydia is, of ze al in haar container is, of dat haar schip al vertrokken is naar Engeland. Ze gaat hem brieven sturen als ze levend aankomt. Igor begint te zingen in het Russisch. Zijn stem wordt languit beschreven.

Negatieven, pp106-109: Het verhaal cirkelt rond en maakt het kringetje af. Een persfotograaf is in het centrum aanwezig en wilt een foto van Bipul, onze fotograaf, trekken. Hij vraagt hem om uit zijn raam te staren. Dat doet hij met veel tegenzin. De fotograaf heeft precies uren nodig om die foto te nemen. Uiteindelijk neemt hij de foto, wanneer een vlieg op het gezicht van onze fotograaf komt. In de video van hoofdstuk vier wordt Brouwers vermeld. In dit boek staat de mug centraal, ook staan vliegen centraal in het boek ‘Bezonken Rood’ van Brouwers.

Bijlage 4: Volledige inhoud van *De Helaasheid der Dingen*

Een schoon kind, pp.9-29: We worden *in medias res* voorgesteld aan de levens van de leden van de familie Verhulst in het hartje van Reetveerdegem, een fictief Vlaams dorpje. Het verhaal begint met de komst van Tante Rosie, een dame die daar ooit geleefd had en die terugkwam met haar dochter - de nicht van Dimmetrie. Beiden lijken vrij plechtig, wat niet echt overeenkomt met de bende dronkaards die de Verhulsten zijn. Het nichtje mag dan vervolgens mee op café. Ze begint daar stevig te drinken en mee te zingen met onder andere een man die later haar biologische vader blijkt te zijn. Die man sterft eventjes later in het verhaal. Tante Rosie en haar dochter nemen dan afscheid van de familie Verhulst en het leven gaat dan gewoonlijk voor hen voort. Het nichtje zal waarschijnlijk nooit te weten komen wie haar echte vader was, dit moet allemaal geheim blijven van Tante Rosie.

De vijver der gezonken babylijfjes, pp.30-41: Palmier is een vrouw die lang geleden door ongeveer alle mannen van het dorp versierd werd. Vandaag is ze oud, "*slank en stonk naar vis*" (p.30), en is ze wat de kluts kwijt. Daarbovenop wordt ze verdacht van onmenselijke daden: door al haar avonturen en vleierijen zijn waarschijnlijk heel wat baby's geboren. Sommigen in Reetveerdegem geloven dat Palmier haar onwettige kinderen verdronken heeft in de vijver van haar tuin. Niemand in Reetveerdegem heeft één van die baby's gezien nog gehoord. Dimmetrie en Potrel, zijn onkel (Karel Verhulst en Potrel "voor de vrienden"), brengen haar af en toe hutsepot om haar een beetje gezelschap te brengen maar durven haar niet vragen of de roddels waar zijn. Daarbij leren we Blondi kennen, een hond die aan een ketting leeft sinds kleins af aan in Palmiers' tuin. Ze wordt beschreven als een oud, versleten teef die te zwak is om reuzen tegen te houden wanneer zij opeens goesting hebben. Later wordt ook aan Potrel gevraagd om vijf puppy's, die Blondi baarde, te verdrinken in de vijver.

De ronde van Frankrijk, pp.42-70: De Liars Pub van Omer is één van de vele kroegen in Reetveerdegem. Nochtans is die kroeg vrij speciaal omdat de eigenaar vaak vrij experimentele wedstrijden organiseert. Ooit organiseerde hij, ter gelegenheid van de ronde van Frankrijk, een fietswedstrijd, maar de deelnemers moesten wel naakt fietsen. Dit keer organiseren ze een drinkwedstrijd en Herman Verhulst laat zich uitdagen. Later komen we te weten dat hij gewonnen heeft maar in de coma ligt na een ernstig auto-ongeluk (een politie agent komt oma Verhulst tijdens de nacht verwittigen). Geluk heeft hij wél, want hij botste tegen boeven die allang door de politie werden gezocht. Alles werd hem terugbetaald (auto, gezondheidszorg, enz.) en hij kreeg zelfs een medaille. Potrel is jaloers omdat hij niet aan de wedstrijd mocht deelnemen wegens zijn minderjarigheid. Hij beslist bijgevolg om zijn eigen wedstrijd te

organiseren. Een wedstrijd die alle etappes van de Ronde van Frankrijk omvormt tot drank (elk 5 km = één pint). De grootmoeder denkt dat Potrel aan sport doet en koopt hem een gloednieuwe fiets. Hij verkoopt de fiets om meer alcohol te kopen en drinkt zichzelf tot een delirium tremens. Nogmaals komen politiemannen aan het huis Verhulst om dit aan te kondigen en nogmaals worden ze weggestuurd door de grootmoeder die niets snapt aan “coma” of “delirium tremens”.

Alleen de Alenen, pp.71-88: Een deurwaarder zit opnieuw in de woonkamer van de Verhulsten om iets mee te nemen, maar behalve de TV heeft niets meer veel waarde. Dit komt omdat een andere onkel van Dimmetrie, Den Zwaren, te veel gegokt heeft en nu schulden heeft. Probleem is dat die avond de “comeback concert” van Roy Orbison plaatsvindt en dat iedereen bij de Verhulsten thuis een echte fan is. Alles gaan ze doen om toch het concert te kunnen kijken op televisie. De kroegen wijzen ze helaas af. Den Zwaren vindt dan toevallig een oplossing. Een Iranese familie, die blijkbaar onlangs in Reetveerdegem gevestigd is, verwelkomt hen. Het koppel was heel sjiek gekleed en erg gelukkig om eindelijk Vlamingen over de vloer te krijgen. Ze hadden dan ook honderden vragen over hoe de Vlaamse samenleving in elkaar zat. De Verhulsten brachten een bak bier en een halfdode plant om als geschenk weg te geven. Uiteindelijk start het concert. De volledige Verhulst-familie begint dan alles op stelten te zetten en blijkbaar stoort het de Iranese familie niet veel. Het avondje verloopt goed, de Verhulsten verlaten het huis en zweren dat ze een kapotte vaas zullen terugbetalen.

Het nieuw liefje van pa, pp.89-100: Het is een zoveelste ochtend in het leven van de Verhulsten. Het enig verschil is dat een knappe vrouw voor hun deur staat; Nele Fockedeey. Ze wordt verwelkomd en vraagt om Pierre Verhulst. Na lang treuzelen, ontmoet hij eindelijk de vrouw. Iedereen denkt dat zij het nieuw liefje is van Pierre; eigenlijk vertegenwoordigt ze de Bijzondere Jeugd Dienst en komt ze de leefomstandigheden van Dimmetrie beoordelen.

Iets over mijn moeder, mevrouw? pp.101-107: Dimmetrie vertelt dat hij zijn moeder haat. Dat hij geboren werd met een keizersnede en dat daardoor zijn moeder incontinent is en van een “gele plaskaart” beschikt die haar toestemming geeft om waar dan ook haar behoeftes te doen. De scène eindigt met een moeder die in de zee plast, wuivend met een gele kaart en Dimmetrie dat wegloopt.

De Pelgrim, pp.108-117: ‘Pie’ (Pierre Verhulst) begint serieus na te denken over zijn situatie, zijn gezondheid. Er wordt beschreven hoe zijn organen het beu zijn om al dat alcohol te moeten

metaboliseren. Hij beslist bijgevolg om onmiddellijk naar afkickcentrum “De Pelgrim” te gaan om zo snel mogelijk te genezen. Hij vertrekt met zijn broers en ze beslissen om een laatste kroegentocht te doen vooraleer ze hem afzetten. Ze drinken zichzelf zat en staan op het punt te vechten met gasten in Wetteren; Potrel wou namelijk iets te graag op iemands gelaat slaan. Op het parkeerterrein van het afkickcentrum proberen ze nog een laatste maal om Pierre te overtuigen niet naar binnen te gaan maar het doet er niet toe, Pierre gaat vastbesloten het centrum binnen. Potrel beslist dan om terug een dagje te gaan zeggen in Wetteren om zijn “eer te herstellen”.

De Verzamelaar, pp.118-145: Dimmetrie spreekt voor de zoveelste keer af met Franky, een jongen van dezelfde leeftijd die graag Märklin treinen verzamelt. Franky kondigt hem aan dat hij niet meer in zijn buurt mag zijn van zijn ouders omdat zijn vader in een instelling zat, dat hij bijgevolg zot was. Dimmetrie is beledigd door wat Franky hem moest zeggen en antwoordt dat zijn nonkels hem in elkaar gingen slaan voor wat hij net zei. 20 jaar later komen ze elkaar tegen op een rommelmarkt in Chiny. Daarop volgt een gesprekje aan een terras, we komen te weten dat Franky getrouwd is. Na dit korte reünie vertelt Dimmetrie dat hij af en toe nog in Reetveerdegem belandt om met zijn onkels te drinken na een bezoek op de begraafplaats van zijn vader. Franky nodigt vervolgens Dimmetrie thuis uit in Reetveerdegem. Daar vertelt hij dat zijn vrouw vreemd is gegaan met een onkel van Dimmetrie, Den Zwaaren. Voor Dimmetrie is dit de ultieme wraak voor wat Francky hem 20 jaar eerder gezegd had. Opnieuw ziet hij de verzameling Märklin treinen dat Franky in zijn kelder heeft.

De Genezene, pp.146-164: Pierre Verhulst mag na drie maanden het afkickcentrum eindelijk verlaten. Hij lijkt verandert, fris, gezond. Hij koopt nieuwe schoenen voor zijn zoon en belooft om hem te gaan zien lopen voor zijn wedstrijd die de volgende dag plaatsvindt. Helaas vragen de onkels aan Pierre om met hun te gaan biljarten in hun stamcafé. ‘Pie’ kan de uitnodiging niet weigeren. Dimmetrie zit tijdens hun biljartavond naar tv te kijken met zijn oma. Uren gaan voorbij, de mannen komen niet terug, De Kleine gaat slapen en gaat alleen naar zijn wedstrijd. Pie mist de wedstrijd van zijn zoon, al had hij beloofd aanwezig te zijn.

De opvolging is verzekerd, pp.165-176: Dimmetrie zit in het ziekenhuis, zijn vrouw is aan het bevallen van hun zoontje. Hij vertoont maar weinig interesse voor het hele gebeuren. We lezen hoe hij zijn moeder en zijn vriendin haat; hij zegt zelfs dat het kind beter sterft of van een andere vader is. Op een bepaald ogenblik beslist hij om buiten te gaan om een sigaret te roken die hij aan een kankerpatiënt schooit. Met de patiënt heeft hij een diep gesprek over bevallende

vrouwen. Hij sluit het hoofdstuk af met het vertellen van zijn eigen geboorte. Hij was geen dag oud of zijn vader ontvoerde hem aan zijn moeder en de verpleegsters om hem aan zijn kroegmaten te tonen in de verschillende cafés van Reetveerdegem. Wel werd hij gelukkig op dezelfde avond teruggebracht.

Voer voor etnologen, pp.177-193: De grootmoeder van Dimmetrie is ondertussen dement en zit in een bejaardentehuis. Voor de laatste keer komt Dimmetrie haar een bezoek brengen; hij is vastbesloten om haar daarna niet meer te zien, blijkbaar geeft ze binnenkort de pijp aan Maarten. Telkens als hij op bezoek komt is een vrouw met een down-syndroom ‘Marieken’ aan hun tafel en vraagt ze voor aandacht; voor haar brengt hij steeds een beetje chocola. Een paar dagen later belt Potrel Dimmetrie op want etnologen zoeken mensen om kroegliederen te zingen om op te nemen. Eerst gaat hij de uitnodiging afwijzen, maar vervolgens staan alle Verhulsten in het bejaardentehuis om hun moeder/oma te begeleiden terwijl ze de liedjes van haar vergane zoon aan het zingen is. Probleem is dat ze zich niets herinnert, de andere Verhulsten maken daar ook niets van. De etnologen vertrekken, zonder wat ze wouden. Wel hebben de Verhulsten nog een gelegenheid gevonden om samen pinten te drinken.

Een nonkel voor dat kind, pp.194-207: Dimmetrie zit met zijn zoon op café in Reetveerdegem en zijn het uur aan het afwachten waar het kind terug naar zijn moeder moet. Beiden vervelen zich enorm. Gelukkig wandelen Potrel en Herman binnen om de boel wat op te vrolijken. Ze trakteren Dimmetrie én het kind dat recht heeft op een mazoet (bier met cola). Vervolgens tracht het kind 1500€ te verdienen via een gokmachine. Dimmetrie had hem eerst verboden om daaraan te spelen, maar Herman kon dat arm kind niet zonder een poging laten. Potrel verdient op zijn beurt 25€ dankzij een spel op de radio; een bon voor een multimediamwinkel. Het uur is eindelijk aangebroken; ze vertrekken met de Potrel die naar de winkel moet om zijn geschenk te halen. Dimmetrie voelt zich volledig uitgesloten van zijn oud leven, al heeft hij tegelijkertijd heimwee. Het verhaal eindigt met het kind dat vraagt aan zijn vader of hij mag gaan “zeiken”.